

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Jindra Bíbová

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jindra Bíbová

Provoz a ekonomika

Název práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Název anglicky

Institutions for Leisure Time Spending of the Youth up to the age of 18

Cíle práce

Bakalářská práce je zaměřena na fungování institucí pro trávení volného času mládeže. Její teoretická část vymezuje základní pojmy související s problematikou volného času.

Praktická část obsahuje základní informace o vybraném městě, jeho historii, volnočasových aktivitách, které nabízí. Dále je provedena analýza vybrané volnočasové instituce, jejímž cílem je zhodnocení, zda si plní nebo neplní své povinnosti. Případně navrhnout zlepšení současného stavu, což je uvedeno v závěru práce.

Metodika

Teoretická část je zpracována na základě prostudované literatury, která se zabývá výchovou, volným časem a trávením volného času mládeže. Praktická část je vypracována pomocí informací získaných z rozhovorů s vedoucími pracovníky, konzultací, terénním výzkumem a z internetových stránek zpracovávané organizace i dalších subjektů.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Volný čas, instituce volného času, mládež, financování, volnočasové aktivity, výchova

Doporučené zdroje informací

ČÁP, Jan. Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy. 1. vyd. Praha: ISV, 1996. 302 s. ISBN 80-85866-15-3

HÁJEK, B., HOFBAUER, B. a PÁVKOVÁ, J. Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy. 1 vyd.

Praha: Portál, 2008. 302 s. ISBN 978-807-3674-731.

HOFBAUER, Břetislav. Děti, mládež a volný čas. 1.vyd. Praha: Portál, 2004. 176 s. ISBN 80-7178-927-5

MALINOWSKI, B. Vědecká teorie kultury. Brno : Krajské kulturně osvětové středisko, 1968

PÁVKOVÁ, J. a kol. Pedagogika volného času. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2014. ISBN 978-80-7290-666-6.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 ZS – PEF

Vedoucí práce

PhDr. Miroslav Polišenský, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 20. 10. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 26. 10. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 11. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů. Tyto zdroje jsou řádně citovány a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Prohlašuji, že jako autorka bakalářské práce jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala PhDr. Miroslavu Poliškému, CSc. za vedení bakalářské práce a za hodnotné rady a připomínky při zpracování práce. Zároveň bych chtěla poděkovat statutární zástupkyni Domu dětí a mládeže Praha 8 Spirála paní Bc. Aleně Rýgrové za poskytnuté podklady, informace a ochotu při spolupráci.

Institute pro trávení volného času mládeže do 18 let

Institutions for Leisure Time Spending of the Youth up to the age of 18

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let. Teoretická část vysvětluje základní termíny jako volný čas a jeho funkce. Definuje jeho účastníky a jejich věkové rozdělení dle knihy Pedagogické ovlivňování volného času (Hájek a kol., 2008). Dále se zabývá výchovou, jejími formami a metodami. Je nastíněn rozdíl mezi výchovou mimo vyučování a výchovou ve volném čase a jaké jsou funkce výchovy ve volném čase. Následně je provedeno rozdělení a charakteristika volnočasových aktivit dle Pedagogiky volného času (Pávková, 2014). V práci jsou také definovány organizace pro trávení volného času mládeže a jejich ekonomické aspekty a nakonec jsou popsány negativní jevy při trávení volného času. V úvodu praktické části jsou krátce uvedeny základní demografické informace o Praze 8, kde se nachází vybraná instituce. Podrobněji se práce zabývá Domem dětí a mládeže Praha 8 Spirála, u kterého je provedena institucionální analýza dle Vědecké teorie kultury (Malinowski, 1968). Základní otázkou je, zda vybraná organizace má dostatek finančních prostředků a plní své cíle v oblasti financování volnočasových aktivit mládeže.

Klíčová slova

Volný čas, instituce volného času, mládež, financování, volnočasové aktivity, výchova

Summary

Bachelor thesis is focused on leisure time institutions of youth under the age of 18. The theoretical part explains basic terms such as leisure time, its functions. Defines participants of the leisure time activities and its age distinction according to the book Pedagogical influence of the leisure time (Hájek and al., 2008). Further it deals with education, its forms and techniques. There is delineated the difference between the education outside the teaching and education in the leisure time and functions of the education in the leisure time. Then is made the distinction and characteristic of the leisure time activities according to the Pedagogy of the leisure time (Pávková, 2014). There are defined organizations of the leisure time for the youth, its economic aspects and the negative phenomenas during the leisure time. In the introduction of the practical part of the thesis is stated the basic demographic information about Prague 8, where the selected institution is located. Further the thesis deals with the Children and youth centre Prague 8 Spirála, institutional analysis of this organization according to the book A scientific theory of Culture and other essays (Malinowski, 1968). The main question is how the selected organization fullfils its mission or not in the sector of financing the leisure time activities of the youth.

Keywords

Leisure time, leisure time institutions, youth, funding, leisure time activities, education

Obsah

1	Úvod.....	9
2	Cíl práce, metodika práce	10
2.1	Cíl práce	10
2.2	Metodika práce	10
3.	Teoretická část	11
3.1	Volný čas	11
3.1.1	Definice pojmu volný čas	11
3.1.2	Funkce volného času.....	12
3.1.3	Účastníci volného času	13
3.2	Výchova	16
3.2.2	Formy výchovy	16
3.2.3	Typy výchovy v souvislosti s volným časem	17
3.2.4	Výchova mimo vyučování	17
3.2.5	Výchova ve volném čase	18
3.2.6	Funkce výchovy ve volném čase	18
3.3.	Výchovně-vzdělávací aktivity	19
3.3.1	Odpočinkové a relaxační aktivity	19
3.3.2	Zájmové činnosti.....	20
3.3.3	Další aktivity.....	22
3.4	Organizace pro trávení volného času dětí a mládeže.....	23
3.4.1	Rodina.....	23
3.4.2	Škola	24
3.4.3	Školská výchovná zařízení pro zájmové vzdělávání	25
3.4.4	Výchovná a ubytovací střediska	26
3.4.5	Střediska ústavní a ochranné výchovy	27
3.4.6	Základní umělecké a jazykové školy	28
3.4.7	Další organizace.....	28
3.5	Ekonomické aspekty	29
3.6	Negativní jevy při trávení volného času	30
4.	Praktická část	31
4.1	Cíl práce	31
4.2	Metodika práce	31
4.3	Charakteristika Prahy 8.....	32
4.4	Dům dětí a mládeže Praha 8 Spirála.....	32
4.4.1	Obecné informace	32
4.4.2	Poslání a vize DDM Spirála.....	33
4.4.3	Činnosti.....	33
4.4.4	Prostory a vybavení	39
4.4.5	Personál.....	41
4.4.6	Finance.....	42
5.	Zhodnocení výsledků.....	47
6.	Závěr	49
7.	Seznam použitých zdrojů.....	50
8.	Seznam tabulek.....	51
9.	Přílohy.....	52

1 Úvod

Volný čas postupně nabývá na svém významu, a proto je důležité věnovat mu náležitou pozornost. Část dne, kdy máme volný čas k dispozici, využívá každý z nás na základě svých priorit. Pro někoho jsou to velmi vzácné chvíle a pro dalšího běžná součást jeho každodenního života. Někdo sportuje nebo si čte, někdo se dívá na filmy, další cestuje a někdo třeba jen relaxuje. Aktivita, které je možné provozovat, jsou velmi různorodé a to činí z volného času velmi rychle se rozvíjející oblast, zvláště u dětí a mládeže.

Doba se velmi rychle mění a rozvoj zájmových aktivit u dětí a mládeže nezůstává za tímto trendem pozadu. Proto je velmi obtížné tuto skupinu dlouhodobě zaujmout. Zejména tím, že svůj volný čas budou trávit v zájmových střediscích. Přesto existuje celá řada organizací, které mohou děti a mládež navštěvovat za účelem jeho trávení. Důvodem proč tyto instituce existují, je především fakt, že rodiče nemají na děti díky velkému pracovnímu vytížení velmi mnoho času nebo si uvědomují význam volného času a chtějí zájmy svého potomka různým způsobem usměrnit, případně jejich dítě projevilo nadání v určité oblasti a oni mu chtějí dát prostor, aby svůj talent dále rozvíjelo. Dům dětí a mládeže Praha 8 Spirála, kterým se tato bakalářská práce zabývá ve své praktické části, je právě jednou z těchto organizací. V lokalitě Prahy 8 hraje významnou roli v poskytování volnočasových aktivit.

Volný čas dětí a mládeže je oblast, která má velký vliv na formování charakteru mladého člověka. Je to ideální prostor pro utváření nových vztahů, kdy se děti a mládež zapojují do různých sociálních skupin a kolektivů. Nejčastěji jde o vrstevníky ze sousedství, kamarády ze školy nebo spolužáky ze zájmových kroužků. Pro růst dětí je podstatné být členem více takových sociálních skupin a vystupovat v nich v různých sociálních rolích. Tímto způsobem se přirozeně naučí najít svou pozici mezi svými vrstevníky. Proto je důležité, aby tito jedinci našli vztah ke svému volnému času a naučili se jej prospěšně využít podle svých zájmů, protože získané návyky během trávení jejich volného času ovlivní podstatnou část jejich budoucího života.

2 Cíl práce, metodika práce

2.1 Cíl práce

Cílem této práce je, zda Dům dětí a mládeže Praha 8 Spirála má dostatek finančních prostředků a plní své cíle v oblasti financování volnočasových aktivit mládeže. Toto bude zjištěno pomocí institucionální analýzy Bronislava Malinowského. Aby mohla být analýza provedena, je zapotřebí nejprve vysvětlit základní termíny s tím související, a to: volný čas, jeho funkce a účastníky. Dále definovat pojem výchovy, její metody a formy. Vymezit rozdíl mezi výchovou mimo vyučování a výchovou ve volném čase spolu s jejími funkcemi. Důležitá je také definice volnočasových aktivit a institucí, které tyto aktivity nabízejí spolu s charakteristikou ekonomických aspektů těchto organizací. S volným časem souvisejí také určité negativní jevy, které mají vliv na výchovu dětí. Tyto jevy jsou popsány v závěru teoretické části práce.

2.2 Metodika práce

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí - teoretické a praktické. Teoretická část je zpracována na základě prostudování odborné literatury. V této části jsou definovány základní termíny, které souvisejí volným časem, volnočasovými aktivitami a organizacemi. Znalost těchto pojmů je následně využita v praktické části práce.

Praktická část je vypracována prostřednictvím poznatků, které byly získány v rámci rozhovorů, konzultací s vedoucími pracovníky, z hodnotících zpráv o DDM Praha 8 Spirála a z internetových stránek vybrané organizace i dalších subjektů. Je vypracována institucionální analýza Bronislava Malinowského, ve které je popsáno poslání, personál, činnosti, prostory a vybavení a nakonec financování instituce.

3. Teoretická část

V teoretické části práce budou charakterizovány jednotlivé termíny týkající se volného času a jeho funkcí. Dále bude provedena definice účastníků volnočasových aktivit a rozdělení vývoje člověka podle jednotlivých věkových etap. Bude provedena charakteristika výchovy, její formy, její vztah k volnému času a s ní související pojmy - výchova mimo vyučování a výchova ve volném čase a funkce výchovy ve volném čase. V další části budou formulovány jednotlivé instituce, v nichž děti a mládež využívá svůj volný čas, jaké druhy činností mohou vykonávat, jaké jsou ekonomické aspekty těchto organizací a jaké existují negativní jevy při trávení volného času.

3.1 Volný čas

3.1.1 Definice pojmu volný čas

Volný čas je obtížně definovatelný termín. Existuje několik názorů na to, co je volný čas a jak ho popsat. Mnoho autorů se ve svých definicích shoduje, ale lze najít i drobné rozdíly. Například Pávková formuluje pojem volného času takto: Jde o dobu, kterou člověk využívá k odpočinku, rekreaci a zábavě. V této době lze vykonávat různé aktivity - tj. různé zájmové činnosti. [11]

Hlavními znaky volného času jsou: svobodná volba činností (tj. člověk si sám zvolí, co chce dělat). Tyto činnosti jsou potěšením, radostí, činnosti slouží k odpočinku, k obnově sil a k rekreaci. Do volného času lze také například zařadit časové ztráty spojené s dopravou za koníčky. [11]

Termín volného času lze také chápat (dle Hájka a kol., 2008) jako dobu, kterou má člověk k dispozici po splnění pracovních povinností u dospělých, školních povinností u dětí, dále také po vykonání jeho fyziologických potřeb (jídlo, spánek, osobní hygiena) a činností spojených s chodem domácnosti a péčí o děti. Volnočasové aktivity napomáhají k sebevytváření a sebeurčení. Jedná se o:

- odpočinek a zábavu
- rozvoj zájmové sféry
- zlepšení kvalifikace
- účast na veřejném životě [8]

Plnění povinností a volný čas spolu úzce souvisejí. Některé činnosti člověk dělá s radostí, přinášejí mu zábavu, ale zároveň mají pro něj také hmotný užitek. Jsou zahrnovány do tzv. času polovolného. Jedná se o například o tyto aktivity: kutilství, rybaření, pěstitelství. [11]

3.1.2 Funkce volného času

Mezi hlavní funkce volného času se řadí: odpočinek (regenerace pracovní síly), zábava (regenerace duševních sil), rozvoj osobnosti (spoluúčast na vytváření kultury). Vymezení funkcí volného času u jednotlivých autorů je téměř stejné, odlišují se jen v odborném názvosloví jednotlivých funkcí. Například Roger Sue (francouzský sociolog volného času) je definuje tímto způsobem:

- funkce psychosociologická (relaxace, zábava, rozvoj)
- funkce sociální (socializace, symbolická příslušnost k některé sociální skupině)
- funkce terapeutická
- funkce ekonomická (pozitivní vliv na uplatnění člověka v profesní činnosti, výdaje účastníků vynakládané na aktivity volného času, atd.) [9]

Psychosociologická funkce úzce souvisí s náplní a využitím volného času. Sociální funkce zahrnuje začleňování jedince do jednotlivých sociálních prostředí včetně rodiny. Terapeutická funkce představuje činnosti související s fyzickým zdravím člověka, jeho smyslovým rozvojem, prevencí chorob a zdravým životním stylem. Ekonomická funkce se týká hospodářského významu volného času pro jednotlivce i společnost, který se postupem času dostává do popředí a je mu přikládána čím dál tím větší důležitost. Navzdory začátku 20. století, kdy byl volný čas považován za promarněný a neproduktivní. [9]

Dále například německý pedagog volného času Horst W. Opaschowski vymezil funkce volného času takto:

- rekreace (zotavení a uvolnění)
- kompenzace (odstraňování zklamání a frustrací)
- výchovu a další vzdělávání (učení o svobodě a ve svobodě, sociální učení)
- kontemplaci (hledání smyslu života a jeho duchovní výstavba)
- komunikaci (sociální kontakty a partnerství)
- participaci (podílení se, účast na vývoji společnosti)
- integraci (stabilizaci života rodiny a vrůstání do společenských organismů)
- enkulturaci (kulturní rozvoj sebe samých, tvořivé vyjádření prostřednictvím umění, sportu, technických a dalších činností). [9]

3.1.3 Účastníci volného času

Každý lidský jedinec je výjimečnou osobností. Jeho osobnost a její rysy se během života významně mění. Vývoj je velmi komplikovaný a ve větší či menší míře na něj působí mnoho faktorů. Mezi tyto faktory jsou zahrnovány nejčastěji dědičnost, socializace a okolnosti s ní související. Například prostředí, ve kterém člověk vyrůstá a žije, sociální skupiny, do nichž se člověk zařazuje a další lidé, jenž mají vliv na začlenění jedince do společnosti. Jako další působící činitelé na rozvoj člověka jsou výchova, metody, způsoby a formy výchovy, působení každého vychovávajícího, cíle ve výchově a vztahy mezi vychovávajícím a vychovávaným. Velmi důležitá je také vlastní aktivita a motivace člověka, který si klade určité cíle a snaží se jich dosáhnout. Mnoho těchto faktorů souvisí právě s volným časem a jeho využitím. [8]

- Děti a mládež

Podle Úmluvy o právech dítěte (OSN, New York, 1989) je dítětem každý člověk, jehož věk nepřesáhl 18 let. Tato Úmluva byla v České republice přijata jako ústavní zákon. Toto vymezení je jasně definováno, na rozdíl od věkové skupiny mládeže, jejíž věkové rozmezí se v různých pramenech liší a je nejednoznačné. Dle domnělé ekonomické soběstačnosti je za mládež považována skupina osob ve věku od 18 do 26 let. Oproti tomu

v Bílé knize o mládeži (Komise Evropských společenství, 2001), kde je mládež chápána jako jednotlivci ve věku od 15 do 25 let. V dalších dokumentech se můžeme setkat s vymezením na skupinu mladistvých (10-15 let), dospívajících (10-19 let) a mladých lidí (10-26 let). [8]

- Dospělí

Při využívání volného času mají nejdůležitější roli lidé, kteří se volnočasových aktivit účastní přímo. Hlavními účastníky jsou děti a mládež. Existuje také skupina dospělých lidí, která má určité funkce v této oblasti: vytyčují určité cíle volnočasových aktivit dětí a mládeže a pomáhají jim těchto cílů dosáhnout, vzhledem k tomu, jaké mají možnosti a jak moc jsou děti zainteresované k vykonávání těchto aktivit. Při plnění těchto cílů dětem pomáhají z hlediska organizačního (jsou pořadateli těchto aktivit); snaží se dětem vštípit kladný přístup k volnému času, odpovědnost za to, jak využívají svůj volný čas; možnost podílet se na činnostech volného času. [8]

V knize Pedagogické ovlivňování volného času (Hájek a kol.) autor provádí základní rozdělení jednotlivých životních etap vývoje na:

1. *předškolní věk (3-6 let)*

V této životní etapě dochází k velkým fyzickým i rozumovým změnám. V rámci fyzického vývoje se rozvíjejí orgány, svaly, dítě roste do výšky. V rozumové sféře je dítě schopno rozpoznávat základní barvy, rytmus, výšku tónů - zlepšuje se úroveň vnímání, vyvíjí se poznávání a paměť (dítě si pamatuje obrázky). V oblasti řeči se rozšiřuje slovní zásoba, zlepšuje výslovnost a souvislé vyjadřování. V mateřské škole se poprvé setkává s učitelkou a se svými vrstevníky, se kterými navazuje sociální kontakty. V tomto období se dítě především věnuje hrám a dalším krátkodobým, nahodilým a nevyhraněným aktivitám. [8]

2. *mladší školní věk (6-11 let, žáci prvního stupně základní školy)*

Během období mladšího školního věku pokračuje fyzický vývoj dítěte. Roste především do výšky, rostou dolní končetiny, vyvíjí se páteř, pánev, lebka, kostra a další části těla. V tomto věku také dochází k dalšímu osobnostnímu rozvoji a hlubšímu vnímání

na základě situací, které v dítěti vyvolávají citovou reakci. V rámci rozumového vývoje má na děti mladšího školního věku vliv především škola (vyučování, příprava na vyučování) a prostředí, ve kterém se pohybují. Vývoj řeči probíhá na základě lepší schopnosti se vyjadřovat, mluvit v delších souvislých větách a učit se nová slova. Paměť je v tomto období velmi živá. V oblasti socializace probíhá vytváření nových vazeb ke starším osobám, tj. k vychovatelům a k učitelům ve škole a dítě si také začíná utvářet hodnotnější sociální vazby se svými vrstevníky ve škole i mimo ni. Trávení volného času se stává méně nahodilým, ale jak bude volný čas využit závisí na rozhodnutí ostatních, především na rodičích. [8]

3. střední školní věk (11-15 let, žáci druhého stupně základní školy, pubescence)

V této fázi vývoje člověka dochází k velkým biologickým změnám. Mění se především činnosti pohlavních žláz, které mají následně vliv na vývoj psychické stránky jedinců. To se projevuje například zvyšující se kritičností k dospělým osobám, nerespektováním těchto osob, vznětlivým chováním, bezprostředním jednáním, především však vzdorováním vůči příkazům a zákazům dospělých. Proto lze toto období také nazvat obdobím druhého vzdoru. Rozvíjí se také řeč, pubescenti jsou schopni mluvit v komplikovanějších větách a souvětích, učí se a zapamatovávají si nové aktivní i pasivní výrazy. V této etapě jednatelce začíná být trávení volného času individuální v závislosti na jeho osobnostním rozvoji. [8]

4. starší školní věk (15-20 let, žáci středních škol, adolescence)

Adolescence je stádium vývoje člověka, kdy už je lidské tělo téměř vyvinuté, stejně tak i smyslové orgány. Lidé v tomto věku nabývají dojmu, že jsou si rovni s dospělými osobami, protože stupeň vyzrálosti jejich psychiky i fyzická kondice jsou na srovnatelné úrovni s dospělými osobami. V mluvě mladí lidé hojně využívají hovorovou češtinu, ve které jsou obsažena slova ze slangu. Zlepšení v myšlení se projevuje ve vyjadřovacích schopnostech. Vnímání je na vynikající úrovni, protože adolescent má schopnost dělat rozdíly mezi dílčími vjemy a velmi dobře se orientuje v prostoru a čase. Vzhledem k výše uvedeným změnám, kdy jednatelce se stává samostatným, závisí trávení volného času především na jeho vlastních rozhodnutích. Ty ve velké většině vedou ke sníženému zájmu

trávit volný čas s jinou skupinou než se skupinou svých vrstevníků. Pozitivní nebo negativní roli zde hrají návyky získané z předchozích let. [8]

3.2 Výchova

3.2.1 Definice termínu výchova

Výchova je proces, při kterém dospělí vytyčují dětem výchovné cíle a využívají k tomu vědomě i nevědomě různé prostředky, způsoby a metody (například tresty, odměny, přesvědčování). Probíhá dlouhodobě a je závislá na interakci dětí s dospělými. Na rozvoj výchovy nemají vliv pouze rodiče, ale rovněž i výchovné instituce, sportovní kluby, média. Vztah mezi vychovávanou a vychovávající osobou je obousměrný. Vychovávaný a uchovávaný se svým chováním vzájemně ovlivňují a tím se (hlavně po emociální stránce) jejich vztah dále vyvíjí. [1]

3.2.2 Formy výchovy

Lze definovat několik forem výchovy. Jedná se o: výchovu formální, neformální a informální.

- Výchova formální

Do výchovy formální patří veškerý vliv školských a dalších výchovných zařízení. Tato výchova je zajišťována nebo podporována státem a je odstupňována do kategorií podle věku až po vysokoškolské vzdělání. Zakončení formální stupně výchovy je potvrzeno oficiálním dokladem například vysvědčením, titulem.

- Výchova informální

Působení informální výchovy je obvykle nekoordinované, nezáměrné, neorganizované a nesystematické. Zaměřuje se na denní situace, při kterých se děti učí, jak reagovat, ale také zahrnuje situace účelné a vědomé bez institucionálního začlenění.

- Výchova neformální

Neformální výchova se uskutečňuje v rámci volného času, není využívána v rámci školy. Hlavním rozdílem mezi informální a neformální výchovou je fakt, že informální

výchova je dána vlastním postavením dítěte ve společnosti a neprobíhá z jeho rozhodnutí. Naproti tomu výchova neformální se realizuje prostřednictvím jeho vlastní dobrovolné činnosti a má nejbliže k výchově ve volném čase. [8]

3.2.3 Typy výchovy v souvislosti s volným časem

Spojitost mezi formou výchovy a volným časem můžeme rozdělit do těchto tří oblastí:

- výchova k volnému času

Tato výchova směřuje k tomu, že vychovávané osoby si uvědomují důležitost volného času a mohou ho lépe a efektivněji využívat.

- výchova ve volném čase

Je zaměřena na způsob výchovy, jehož podstatou je dobrovolná účast, která umožňuje vychovávaným osobám se samostatně podílet na výchově. Tímto způsobem pak dochází k novým jejich možnostem formování. Realizují se zde veškeré činnosti, které nejsou vykonávány v rámci školy, práce, biologických a dalších potřeb.

- výchova prostřednictvím aktivit volného času

Slouží k formování individuálních rysů účastníka činnosti, ale také k jeho socializaci s druhými lidmi. Cílem je učení se nové znalosti nebo prohlubování již získaných dovedností. Často mívají tyto volnočasové aktivity přesah do budoucího rámce při výběru povolání. [9]

3.2.4 Výchova mimo vyučování

Je vymezena jako výchova, která je příbuzná výchově ve volném čase, avšak neobsahuje pouze činnosti vykonávané dobrovolně (tj. aktivity ve volném čase), ale také povinnosti. Ty souvisejí především s přípravou na vyučování (tj. psaní domácích úkolů, učení se na test, četba knih apod.). Proto se týká především žáků základních a středních škol. Je provozována prostřednictvím různých institucí, mimo rodinu a může nebo nemusí probíhat ve volném čase. [11]

3.2.5 Výchova ve volném čase

Oproti výchově mimo vyučování se týká nejen žáků základních a středních škol, ale platí i pro ostatní jedince, bez rozdílu věku. Aby došlo ke splnění cílů, které jsou stanoveny, musí být dodrženy určité podmínky. Tyto podmínky lze rozlišit na podmínky vnitřní a vnější. Do vnitřních podmínek je zařazen především věk účastníků volnočasových aktivit a jejich osobní dispozice. Vnější podmínky jsou podmíněny z hlediska materiálového, tj. vybavení. [11]

3.2.6 Funkce výchovy ve volném čase

V oblasti výchovy ve volném čase byly stanoveny následující funkce:

- výchovně vzdělávací

Této funkci je přikládána vysoká důležitost, protože ovlivňuje zbývající funkce. Je založena na plnění cílů dětí, vytváření individuální osobnosti člověka, tj. dochází k rozvoji znalostí, schopností a dovedností dětí. Organizace k tomu využívají specifické prostředky, způsoby a metody. Tato funkce napomáhá k rozvoji pozitivního přístupu jedince k životu, protože pokud se mu aktivity líbí, přinášejí mu uspokojení, úspěch a vyvolávají v něm pocity radosti.

- zdravotní

Je zaměřena na zdravotní stav a fyzickou kondici jednotlivce. Obsahuje různé druhy stravovacích návyků (jak správně jíst během dne), hygienických a dalších návyků, které se zaměřují na celkový zdravý životní styl. Zaměřuje se na uvědomění si důležitosti pohybových aktivit, které by se měly stát součástí běžného dne. Dále také vymezuje, jak lze střídat jednotlivé denní činnosti, aby byl dodržen správný biorytmus člověka.

- sociální

Jedná se o velmi specifickou funkci, protože existuje několik možností, jak jí pojmout a pochopit. Buď ji lze chápat jako péči o děti a mládež, jejich bezpečí. V tomto případě je zodpovědnou institucí škola a příbuzné instituce. Další možností je porozumění sociální funkci jako způsobu navazování nových vztahů, kontaktů a celkového začlenění

do společnosti. V posledním případě lze vymezit tuto funkci jako snahu o vyvážení rozdílů po materiální a psychické stránce v jednotlivých rodinách.

- preventivní

Slouží k předcházení určitých jevů (negativních činností). Například užívání drog, požívání nadměrného množství alkoholu a závislost na něm, nesnášenlivost jiných osob a další. Z finančního hlediska je určitě lepší prevence než napravení těchto osob. [8]

3.3. Výchovně-vzdělávací aktivity

Pole působnosti výchovně-vzdělávacích činností je velmi různorodé. Jsou provozovány v době mimo vyučování, tzn. zahrnují jak volnočasové aktivity, tak i povinnosti týkající se přípravy na vyučování. Jejich vykonáváním se formuje psychická stránka jedince, především jeho výchovná stránka a smysl pro zodpovědnost. Velmi důležitá je vlastní aktivita a ochota jedince sám se na nich podílet.

V knize Pedagogika volného času (Pávkova a kol., 2014) jsou výchovně-vzdělávací aktivity rozděleny na: odpočinkové a relaxační aktivity, zájmové činnosti, veřejně prospěšné aktivity, příprava žáků na vyučování, sebeobslužné činnosti. [11]

3.3.1 Odpočinkové a relaxační aktivity

Školní vyučování může být pro některé děti velmi náročné na jejich pozornost. Také tlak na výsledky od rodičů pro žáka znamená zvýšenou psychickou zátěž a opakující se školní stereotyp může být unavující. Při hodinách je po žácích vyžadováno, aby se soustředili na probíranou látku, poslouchali učitele, psali, četli a vykonávali další činnosti související se studiem. To může mít negativní vliv na jejich psychickou stránku. Dále děti velkou většinu času ve škole sedí, což nemá dobrý vliv na jejich psychický ani fyzický stav. Aby si děti odpočinuly, je pro ně podstatné provozovat odpočinkové a relaxační činnosti. Odpočinkové aktivity jsou psychicky nenáročné činnosti a slouží k uvolnění nashromážděného napětí během celého dne. Relaxační aktivity zahrnují především pohybové a psychicky nenáročné činnosti. [11]

- Příklady odpočinkových činností:
 1. klid na lůžku
 2. klidné hry
 3. drobné individuální zájmové činnosti
 4. sledování televize, poslech rádia, práce na počítači
 5. relaxační poslech hudby
 6. nenáročné procházky
 7. konverzace s ostatními lidmi

- Příklady relaxačních činností:
 1. pohybové hry na hřišti, v přírodě a využití areálů zdraví
 2. rekreační provozování sportů
 3. sezónní hry a zábavy
 4. relaxační cviky
 5. vycházky
 6. turistika
 7. hudebně pohybové činnosti
 8. pěstitelství
 9. činnosti spojené s životním prostředím [11]

3.3.2 Zájmové činnosti

Nejdůležitější skupinou v rámci volnočasových aktivit jsou zájmové činnosti, protože slouží k rozvoji schopností, dovedností a znalostí těch, kteří se jich účastní. Účastí na zájmových činnostech dochází k uspokojení zájmů a potřeb. Například potřeby seberealizace, socializace s vrstevníky, potřeby pohybu. Samotný zájem vypovídá o motivaci jedince a vytváří upoutání pozornosti člověka na určitou činnost. Může být dlouhodobý, krátkodobý, povrchní, hluboký. Dlouhodobé a hluboké zájmy jsou považovány za hodnotnější než krátkodobé a povrchní. Zájmové činnosti dávají příležitost k neformálnímu vzdělávání, a tím k rozvoji osobnosti ve všech jejích složkách. Zároveň umožňují odpočinek, relaxaci a zábavu. Aby byly zájmové činnosti provozovány úspěšně a dlouhodobě, platí pro ně stejně jako pro všechny volnočasové aktivity požadavek na dobrovolnou účast. [11]

Zájmové činnosti mohou mít různé podoby. Lze je rozlišit podle různých kritérií, a to: dle organizovanosti, dle počtu účastníků. [11]

- Podle stupně a rozsahu organizovanosti se zájmové aktivity člení na:

1. příležitostné aktivity

Zahrnují jednorázové činnosti, které mohou probíhat jak na regionální, tak i na celostátní úrovni. Jedná se o například o koncerty, divadelní představení, soutěže, tábory, sportovní turnaje, exkurze, výlety a další podobné činnosti.

2. činnosti spontánní

Nemají začátek ani konec. Jsou k dispozici všem účastníkům. Aktivity jsou provozovány například v přírodě, na sportovištích nebo v knihovnách.

3. pravidelné aktivity

Jsou uskutečňovány v určitých časových intervalech. Účelem pro jejich účastníka je osvojení si nových nebo prohloubení již získaných vědomostí, dovedností a schopností. Jsou vedeny pedagogickým pracovníkem a do této kategorie patří například o různé kroužky, sportovní kluby, kurzy a další. [11]

- Na základě počtu účastníků lze rozlišit:

1. aktivity jednotlivce

Jsou individuální a jsou osvobozeny od dalších účastníků volnočasových aktivit. Jedná se například o hru na určitý hudební nástroj, studium jazyka a další.

2. skupinové aktivity

Zahrnují pro danou činnost nezbytně nutné množství účastníků, kteří mají společný zájem o danou aktivitu. Příkladem mohou být například kolektivní sporty. [11]

3.3.3 Další aktivity

Do další podskupiny výchovně-vzdělávacích aktivit lze zařadit: veřejně prospěšné činnosti, sebeobslužné činnosti a přípravu žáků na vyučování.

- Veřejně prospěšné činnosti

Veřejně prospěšné činnosti jsou aktivity vykonávané dobrovolníky, kteří svým přičiněním přinášejí prospěch jednotlivcům nebo celým skupinám. Veřejně prospěšné činnosti mohou vytvářet jak duševní tak i materiální hodnoty. Většinou jde o spojení těchto hodnot v jeden celek. Účastníci, kteří tyto činnosti vykonávají, je dělají za účelem vnitřního uspokojení a radosti z pomoci lidem, kteří jejich pomoc potřebují a nepřehlížejí znevýhodněné jednotlivce a skupiny ve společnosti. Nehledají za tímto účelem materiální či jiný prospěch. Lze rozlišit činnosti, ze kterých mají uspokojení například přátelé, rodina účastníka (například obdarování těchto osob) a činnosti, které jsou prospěšné pro celou společnost (například péče o životní prostředí, kulturní činnosti, pomoc v oblasti zasažené určitou tragickou událostí, rozvoj mezilidských vztahů).

- Příprava žáků na vyučování

Příprava na vyučování je nedílnou součástí povinností žáků, která nepatří do volného času a především pro ní neplatí požadavek na dobrovolnou účast. Kolik času věnují žáci přípravě na vyučování ve srovnání s ostatními výchovně-vzdělávacími činnostmi je dáno především typem školního nebo výchovného zařízení. Tato činnost je důležitou součástí činností školních družin, domovů mládeže, internátů, školních klubů i zařízení pro ústavní a ochrannou výchovu. Mohou se na ní však podílet i jiná zařízení a další subjekty. Podstatné je za jak široký se termín příprava na vyučování chápe.

- Sebeobslužné činnosti

Podstatou sebeobslužných činností je vedení dětí k samostatnosti v péči o sebe samé, o osobní majetek, při vystupování ve společnosti a vyřizování osobních záležitostí. Cílem je osvojení si vědomostí, zejména však dovedností a pozitivních návyků. Vytváření si požadovaných návyků u sebeobslužných činností má za následek jejich usnadnění a vede k automatickému provádění. Jejich vytváření se řídí zákonitostmi senzomotorického či sociálního učení, podle druhů činností. Vypěstování a upevnění návyků je dlouhodobá

záležitost, předpokládá z hlediska pedagoga důslednost, vytrvalost, pravidelnou kontrolu a působení kladných vzorů. [11]

3.4 Organizace pro trávení volného času dětí a mládeže

V této kapitole bude provedena charakteristika jednotlivých organizací, kde mohou děti a mládež trávit svůj volný čas s poukázáním na jejich význam pro kvalitu trávení volného času dětí a mládeže. Existují specializované instituce, kde mohou provozovat různé zájmové aktivity. Jedná se o školská i neškolská zařízení, jejichž návštěvníci patří do různých sociálních vrstev společnosti. Tato mnohotvárnost a vzájemná dynamika mezi účastníky jim poskytuje mnoho možností rozvoje. Zároveň klade zvýšené nároky na vedení těchto organizací [9]

"Organizace je založena na konstituovaném právu, na soustavě hodnot a dohod. Každá z nich též uspokojuje řadu potřeb svých obyvatel a společnost vcelku, a tak plní určitou funkci." [10]

Organizace pro trávení volného času jsou běžnou součástí přístupu společnosti vůči dětem a mladé generaci. Zcela běžně se předpokládá, že děti a mládež budou využívat alespoň část svého volného času ve spolupráci s některou z těchto institucí. Jak vzrůstá intenzita využití volného času, roste také význam organizací pro jeho trávení. [9]

3.4.1 Rodina

Je základním stavebním kamenem při vývoji dítěte, jeho psychiky, charakteru osobnosti a dalších vlivů. Rodina má mezi institucemi pro trávení volného času speciální místo. Nelze v ní očekávat profesionální přístup. Rodiče často nemají pedagogické vzdělání. Vztahy v rodině jsou založené na citových vazbách. V rodině mají významný podíl na vývoji dítěte především rodiče a jejich životní styl, který dítě přejímá a napodobuje. Od rodičů se děti učí rozlišovat význam volného času, hospodařit s ním a naplňovat ho určitými činnostmi. V tomto směru je nezbytné, aby rodiče poskytovali pozitivní vzor při využívání volného času. Pokud využívají správně svůj volný čas, je pravděpodobné, že jejich děti ho budou užívat podobně. V roli rodičů je nezbytné, aby věnovali pozornost zájmům svého dítěte a podporovali ho v nich, jak z hlediska

finančního, tak i motivačního. V návaznosti na takto poskytnutou podporu mají děti větší sklon se svým zájmovým aktivitám přirozeně věnovat. Je žádoucí, aby trávení volného času nebylo pouze samostatnou aktivitou, ale rodiče by měli část volného času trávit společnou činností se svými dětmi. Utužují se tak dobré vztahy mezi jednotlivými členy rodiny. Je důležité, aby se všichni shodli na vykonávané činnosti a mohli se na ní aktivně podílet. Vybrané činnosti by měly odpovídat fyzickým možnostem, psychickému vývoji a zájmovému zaměření všech rodinných příslušníků. V úvahu přicházejí různé formy rekreačního sportování, turistiky, drobného kutilství apod. Není nezbytně nutné, aby všichni z rodiny měli stejné zájmy. Důležité je, aby ze společného trávení volného času cítili příjemný a pozitivní užitek. [11]

3.4.2 Škola

Nástup do školy je pro dítě jedním z nejdůležitějších okamžiků v jeho životě. V tomto stádiu vývoje je ovlivněna ve značné míře psychická stránka jedince, kdy probíhá proces socializace, tedy začlenění mezi vrstevníky. Tento vliv může mít pozitivní i negativní podobu. Pozitivní je získávání nových poznatků, obohacování o nové zkušenosti a dovednosti a navazování nových vztahů s učiteli a spolužáky. Pokud některý z žáků jakýmkoliv způsobem nezapadá do kolektivu, může se to projevit například šikanou ze strany spolužáků nebo učitelů, nezájmem o vykonávané činnosti nebo agresivním jednáním vůči ostatním lidem. [11]

Podle druhu školy a jejího stupně je poskytnuto žákům příslušné vzdělání, což je hlavním úkolem školských zařízení. Pokud se propojí vztah mezi samotným vyučováním s dobou mimo vyučování, přináší toto propojení dobré výsledky oběma oblastem. Silný zájem o vyučovací předmět vede také zájmu věnovat se dané oblasti i mimo vyučování a úspěchy v související zájmové činnosti se pozitivně odrážejí ve výsledcích školního vyučování. Proto školy často nabízí svým žákům pravidelné a organizované zájmové činnosti pomocí zájmových kroužků. Tyto kroužky jsou závislé především na personálním zajištění ze strany školy a zájmu žáků o danou činnost (sportovní, umělecké a další kroužky). Další možností pro školy je nabídka příležitostných aktivit (výlety, soutěže, plesy, besídky, akademie a další). [11]

3.4.3 Školská výchovná zařízení pro zájmové vzdělávání

Tato zařízení patří do skupiny školských výchovných zařízení, která se podílejí na výchově ve volném čase. Jsou vymezena zákonem č. 561/2004 Sb. (školským zákonem), vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a dalšími vyhláškami. Tyto organizace jsou součástí výchovně vzdělávacího systému a jednotlivá zařízení vypracovávají vlastní školní vzdělávací program. Do školských výchovných zařízení pro zájmové vzdělávání jsou zařazeny školní družiny, školní kluby a střediska pro zájmové vzdělávání. [8]

- Školní družina

Školní družina je součástí základních škol. Je určena především žákům prvního stupně základní školy. Jejím cílem je nejen poskytovat dětem tohoto věku odpočinek, ale také pohybovou aktivitu formou různých her a zábavy. Dále také vést děti k přípravě na vyučování. Školní družiny bývají rozdělené podle věku dětí. Tomu je pak přizpůsobena náplň činností jednotlivých skupin. Děti mladšího školního věku se věnují spíše hrám, ať už v místnosti nebo venku. Odrostlejší děti se věnují pozornost spíše přípravě na vyučování, opakují si učivo různými formami her, čtou, poslouchají hudbu, při společných vycházkách aplikují poznatky získané ve výuce. Důležité je, aby byly činnosti rozmanité a nikoliv jednotvárně nebo příliš úzce a do hloubky zaměřené. Družina bývá otevřena jak ráno před vyučováním, tak také odpoledne po vyučování. Provozní doba vyplývá z personálního zajištění a množství přihlášených dětí. Maximální počet dětí je 30. Ve školní družině také dochází k rozvoji kroužků, které děti mohou navštěvovat. Docházka do školní družiny jsou placenou službou. [8]

- Školní klub

Obsahem školního klubu jsou zájmové kroužky, akce plánované, nahodilé nebo příležitostné. Do školního klubu se mohou zpravidla přihlásit žáci druhého stupně základní školy, případně studenti nižších ročníků osmiletého gymnázia. Mohou ho navštěvovat každý školní den nebo jen v době, kdy se koná jejich oblíbený kroužek. Klub primárně neslouží k dohledu nad dětmi, ale k rozvoji jejich zájmových činností. Dny, kdy má klub

otevřeno se kryjí s dny, ve kterých probíhá vyučování. Dle domluvy může fungovat i o prázdninách. [8]

- Střediska zájmového vzdělávání

Tyto instituce slouží nejen školákům a mladým lidem, ale i osobám starším (dospělým, seniorům). Obsah zájmů je velmi rozmanitý, protože ho navštěvují lidé různých věkových kategorií a sociálních skupin. Aktivity jsou provozovány pravidelně, jsou závislé na finančním zajištění (zaměstnanci, materiálové a další potřeby). V nabídce mají tato střediska i činnosti, které jsou vykonávány například jednou za celý rok (činnosti příležitostné) - například výlety, besídky, vystoupení atd. Jsou také organizovány vícedenní akce - například tábory. Ve střediscích jsou také pořádány přednášky týkající se citlivých sociálních témat. Zvláštní péče je věnována jedincům, kteří mají fyzický nebo psychický handicap. Organizace také umožňují rozvoj jedinců, kteří jsou obdařeni nadáním, talentem k určité činnosti. Střediska lze rozlišit na: domy dětí a mládeže a stanice zájmových činností. [11]

1. Dům dětí a mládeže

Je zaměřen na různorodé činnosti, které jsou vedeny zkušeným pedagogem. Ten má vzdělání podle příslušného zákona.

2. Stanice zájmových činností

Se zabývá určitou oblastí zájmu (například turistikou, domácími pracemi). [11]

3.4.4 Výchovná a ubytovací střediska

Tato střediska neposkytují žákům pouze různé zájmové aktivity (sportovní a jiné), možnost vzdělávání, výchovu ve volném čase, ale také ubytování a stravování. Jsou tedy určena především studentům středních vyšších odborných škol, kteří nemají školu přímo v místě bydliště, aby nemuseli zbytečně každý den cestovat na dlouhé vzdálenosti. Do této skupiny jsou zahrnovány: domovy mládeže, školy v přírodě, internáty. Kromě školského zákona je jejich činnost řízena vyhláškou č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních. [8]

- Domov dětí a mládeže

Tato organizace je určena žákům středních škol a vyšších odborných škol. Může působit v rámci jedné školy samostatně nebo pro více škol najednou. Poskytuje dětem ubytování a stravu, ale i výchovné působení, které jim napomáhá k efektivnímu využití volného času. Jednou z hlavních činností je příprava na vyučování. V domově dětí a mládeže působí vychovatelé, kteří studentům zajišťují tzv. dobu studijní klidu, která slouží k odpočinku a relaxaci. Zároveň mají možnost je vyzkoušet z již probraného učiva, vysvětlují jim nepochopenou látku a konzultují s nimi odborné předměty. V případě talentovaného žáka, který pracuje sám a má dobré výsledky, mu vychovatel radí, kde hledat podrobnější informace o probíraných tématech apod. [8]

- Škola v přírodě

Je určena dětem z mateřských škol a žákům prvního stupně základní školy. Vyučování je uzpůsobeno podmínkám prostředí, ve kterém se děti vyskytují. Kromě vyučování, které může probíhat v učebnách nebo v případě příznivého počasí venku, poznávají děti okolní přírodu, historii oblasti, apod. [11]

- Internáty

Jsou zaměřeny na fyzicky a psychicky postižené žáky. Jsou propojeny se školami, které se specializují na výchovu a výuku handicapovaných žáků. [8] Tito žáci mají k dispozici vychovatele, kteří mají vzdělání v oboru speciální pedagogiky a zkušenosti v daném oboru. [11]

3.4.5 Střediska ústavní a ochranné výchovy

Hlavní typem takového střediska je dětský domov, který zajišťuje pro děti ústavní výchovu, hmotnou a sociální péči. Do dětského domova jsou situovány především děti, které nemohou být z vážných důvodů vychovávány ve vlastní rodině. Jde například o děti z rozvrácených a neúplných rodin, děti odložené, nebo děti, které čekají na rozhodnutí soudu o umístění do nové rodiny. Domov zajišťuje základní potřeby dítěte, dále výchovu, vzdělání a trávení volného času. Činnost těchto středisek je dána zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně

výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů a ochranné výchovy ve školských zařízeních. [8]

Dalšími organizacemi jsou: diagnostické ústavy, dětské domovy se školou a výchovné ústavy. [8]

Do těchto zařízení jsou umístovány děti, u kterých byla nařízena ústavní výchova. Ta se používá v případech, pokud je výchova dítěte vážně ohrožena či narušena a když rodina neplní své funkce. Vždy bývá nařízena některým z českých soudů. Soudem bývá přikázána i výchova ochranná a to v případech, kdy dítě spáchá určitý čin, který vypovídá o poruše chování a jež mohl být uznán při trestní odpovědnosti dítěte za čin trestný. [11]

3.4.6 Základní umělecké a jazykové školy

Tato zařízení jsou velmi specifická, protože žáky těchto škol mohou být děti i dospělí. Vyučování je dobrovolné, i přesto, že studenti dostávají domácí úkoly, cvičení, píší testy. Hodnocení žáků je stejné jako na běžné škole, tj. známka. Umělecké školy jsou zaměřeny na studium literatury, herectví, hry na hudební nástroje. Jazykové školy slouží k výuce mnoha světových jazyků včetně českého jazyka pro cizince. Oba typy škol mají daný program výuky, který je nutno dodržovat. Oba druhy škol fungují na základě §109-§112 školského zákona. [11]

3.4.7 Další organizace

Do této skupiny institucí lze zařadit subjekty, jež jsou vytvořeny na základě zákona o sdružování občanů a které se zaměřují na volnočasové aktivity mládeže. Zakladatelem může být jak fyzická, tak právnická osoba. Do této kategorie patří: nestátní neziskové organizace (Skaut, Duha, Pionýr a podobně), obce se samostatnou působností (podpora stavby nových areálů, vytváření nových sportovních a kulturních programů), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (prevence kriminality, prevence užívání drog a další negativní jevy). [8]

3.5 Ekonomické aspekty

Finanční hospodaření středisek volného času se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Organizace jsou dle tohoto zákona povinny zisk z hlavní nebo doplňkové činnosti převádět do fondů. Zůstatky na účtech všech druhů fondů k 31. prosinci daného roku jsou převáděny do následujícího roku. Zákon rozlišuje tyto druhy fondů:

- rezervní fond
- fond reprodukce majetku (investiční fond)
- fond odměn
- fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP) [17]

Rezervní fond se tvoří ze zisku, z darů, z prostředků převedených a peněz poskytnutých ze zahraničí.

Finanční prostředky na rezervním fondu může organizace využít na:

1. úhradu ztráty
2. úhradu sankcí
3. překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady
4. úhradu ztráty vzniklé před nabytím účinnosti zákona č. 218/2000 Sb.
5. doplnění investičního fondu se souhlasem zřizovatele

Investiční fond je tvořen především ze zisku, z odpisů a výnosů hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, darů, výnosů z veřejných sbírek, z prostředků poskytnutých ze zahraničí na nákup hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku. Investiční fond slouží především k úhradě nákupu, opravám a udržování veškerého majetku a k platbě přijatých úvěrů.

Fond odměn je vytvářen na základě přidělu ze zisku organizace. Z fondu odměn je hrazeno případné překročení prostředků na platy. Výše příspěvku z tohoto fondu je zjišťována na základě speciálního právního předpisu.

FKSP je financován z každoročních objemů nákladů na platy, z odměn za pracovní pohotovost, z odměn za práci v rámci odborného výcviku, darů a dalších prostředků. Finance z tohoto fondu slouží k vyplácení benefitů pro zaměstnance ve formě rekreace rodinných příslušníků, sportovních a dalších aktivit. [17]

Dle rozpočtového zákona může organizace také požádat o příspěvek na svoji činnost - dotaci. Aby tento příspěvek získala, musí organizace napsat žádost o poskytnutí dotace a doručit ji na příslušné ministerstvo. Pokud ministerstvo žádosti vyhoví, musí být také sepsána dohoda mezi poskytovatelem a žadatelem. Poskytnutá dotace se převede na příslušný účet žadatele. Pokud organizace nevyužije celou částku, posílá zbytek zpět na účet poskytovatele. [17]

3.6 Negativní jevy při trávení volného času

Každý lidský jedinec je ovlivněn prostředím, ve kterém vyrůstá a žije. Zvláště u dětí, které jsou velmi citlivé na jakékoliv změny, které jsou na ně nastraženy. V tomto období mají největší vliv na děti jeho rodiče, kteří by měli být nápomocni při rozvoji jeho volnočasových aktivit. Pokud se tak neděje, začínají děti vykonávat činnosti, které jsou nežádoucí pro ně samostatně i pro společnost. Může jít například o:

- záškoláctví
- šikanu, xenofobii, rasismus, vandalismus
- kriminalitu a delikvenci
- užívání návykových látek
- závislost na politickém a náboženském extremismu
- netolismus (gamblerství, virtuální drogy) [8]

V současném období se MŠMT snaží těmto jevům předcházet, především vedením ke zdravému životnímu stylu, snahou o přeměnu jedince v pozitivně myslícího člověka a snahou o uchování celistvosti osobnosti jednotlivce. To je vykonáváno především vytvořením systému hodnotných zájmových činností. [8]

4. Praktická část

Praktická část práce se zabývá DDM Spirála na Praze 8. V úvodu jsou vymezeny základní informace o Praze 8, kde se nachází zkoumaná organizace. Následně je představena organizace DDM Spirála a její stručná charakteristika. Stěžejní část praktické části se týká institucionální analýzy této organizace dle Bronislava Malinowského.

4.1 Cíl práce

Cílem praktické části práce je zjistit, zda má DDM Spirála dostatek finančních prostředků k plnění svého poslání, zajištění chodu organizace a provozování volnočasových aktivit.

4.2 Metodika práce

Podklady a informace pro praktickou část byly získány na základě konzultací se statutární zástupkyní DDM Spirála Bc. Alenou Rýgrovou, z hodnotících zpráv o DDM Spirála, z rozhovorů se zaměstnanci této organizace a z internetových stránek DDM Spirála. Analýza instituce byla provedena na základě Vědecké teorie kultury Bronislava Malinowského.

4.3 Charakteristika Prahy 8

Praha 8 patří do katastrálního území Prahy od roku 1990. Její hranice byly stanoveny v roce 1960. Zahrnuje celkem 9 čtvrtí - 4 celé (Kobylisy, Čimice, Bohnice, Karlín) a 5 částí jiných čtvrtí (Žižkov, Nové Město, Libeň, Trója, Střížkov). Do působnosti Prahy 8 také patří Dolní Chabry, Ďáblice a Březiněves, které byly k Praze 8 připojeny, až v 60. a 70. letech 20. století. Její rozloha je 37,4 km², počet obyvatel 111 371 (k 1.1.2011). [13] [14]

4.4 Dům dětí a mládeže Praha 8 Spirála

4.4.1 Obecné informace

Dům dětí a mládeže Praha 8 Spirála (dále jen DDM Spirála) je organizací poskytující činnosti pro trávení volného času. Tyto aktivity jsou k dispozici po celý rok (nejen během školního roku). Aktivit pořádaných DDM Spirála se mohou účastnit lidé patřící do různých sociálních skupin a bez rozdílu věku, ačkoliv je hlavní nabídka činností zaměřena na děti a mládež.

DDM Spirála je provozován na základě § 118 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a dalších vyhláškách a zákonech. Pracovníci jsou zaměstnání jako pedagogové volného času a DDM Spirála se řídí normou ČSN EN ISO 9001:2001. [7]

Organizace sídlí v Přemyslské ulici č. 1102/15, Praha 8 - Kobylisy, 18200, IČ organizace je: 49625055. Zřizovatelem je Hlavní město Praha. Adresa zřizovatele je na Mariánském náměstí 2, Praha 1, 11001. Jedná se o příspěvkovou organizaci. [12]

4.4.2 Poslání a vize DDM Spirála

- Poslání

Posláním zájmového vzdělávání v DDM Spirála je pomoci účastníkům využívat svůj volný čas aktivně, rozvíjet svůj talent, zkušenosti, dovednosti, učit se novým poznatkům, začleňovat do skupin ostatních účastníků volnočasových aktivit, přizpůsobovat se různým kolektivům a prostředím a především realizovat a rozvíjet svojí oblíbenou zájmovou činnost. [7]

- Vize DDM Spirála dle školního vzdělávacího plánu pro roky 2015-2020:

1. Být střediskem volnočasových aktivit, které mohou využívat lidé v jakékoliv věkové kategorii.
2. Nabízet hodnotné akce a zavádět jednou ročně novou aktivitu v oblasti pravidelných aktivit.
3. Zaměřit se na kvalitu, rozmanitost, poutavost aktivit a dále na nové pedagogické metody výchovy.
4. Dodržovat vstřícný přístup k veřejnosti a k dalším organizacím.
5. Zapojovat více externích pracovníků a mládeže v oblasti příležitostných aktivit.
6. Poskytovat kvalitní služby, aby je zákazníci opakovaně využívali. [7]

4.4.3 Činnosti

DDM Spirála nabízí pestrou škálu volnočasových aktivit, které můžeme zařadit do těchto kategorií:

- Pravidelné
- Příležitostné
- Spontánní
- Táborové

Shromážděné informace a podklady ohledně poskytovaných činností ze strany DDM Spirála se vztahují k poslednímu uzavřenému školnímu roku 2014/2015. Srovnání je

poté provedeno s předcházejícím školním rokem 2013/2014.

- Pravidelné činnosti

Jsou nejvíce žádané a tvoří stěžejní nabídku aktivit, především formou zájmových kroužků. Podle jedné z nejdůležitějších vizí DDM Spirála je cílem pravidelně zvyšovat nabídku nových aktivit. Proto ve školním roce 2014/2015 došlo k rozvoji kroužků sebeobrany, taichi, hatha jogy, hudebních a technicko-vědeckých zájmových útvarů a Filmové Osmičky.

Nejvyšší počet nabízených kroužků je se sportovním zaměřením. Právě u těchto kroužků vedoucí pracovníci DDM Spirála identifikovali možný potenciál, aby se účastníci zapojili i do dalších nabízených aktivit. Proto se u sportovních kroužků zaměřují nejen na kvalitu a obsazenost, ale také se snaží tyto účastníky směřovat do dalších aktivit v jejich nabídce, především táborových činností.

V porovnání s rokem 2013/2014 došlo v posledním školním roce ke snížení celkového počtu zájmových útvarů ze 111 na 102 a to vedlo zároveň ke snížení celkového počtu členů těchto útvarů z 1292 na 1208. Největší pokles byl zaznamenán u kroužků pro předškolní děti. Pokles zájmu o předškolní vzdělávání je u DDM Spirála dlouhodobým trendem. V důsledku tohoto trendu bylo rozhodnuto některé dříve nabízené kroužky pro nízký zájem vůbec neotevřít. [3]

Ve školním roce 2013/2014 byly pořádány osvětové zájmové kroužky zaměřené na životní prostředí (Environmentalistika I.-X.). Byly zařazeny do přírodovědných zájmových útvarů. V novém školním roce 2014/2015 přesunuty do oblastí vzdělávacích útvarů. (viz Tabulka 1, Příloha 1).

Tabulka 1: Pravidelná zájmová činnost

Obor činnosti	Počet zájmových útvarů 2013/2014	Počet zájmových útvarů 2014/2015	Počet členů 2013/2014	Počet členů 2014/2015
Hudební	11	12	77	102
Výtvarné a rukodělné	9	10	72	138
Keramika	6	6	57	57
Dramatická výchova	9	8	79	93
Vzdělávací	3	15	25	235
Jazyky	0	0	0	0
Přírodověda	10	0	250	0
Foto-video	2	3	16	31
Počítače	0	0	0	0
Technika	5	7	43	53
Taneční	8	12	71	106
Sportovní	39	26	474	349
Turistika	1	1	10	9
CPD	2	2	33	35
Ostatní	6	0	85	0
Celkem	111	102	1 292	1 208

Zpracování: vlastní, zdroj: [2] [3]

V tabulce 2 je zaznamenáno věkové rozmezí účastníků pravidelných zájmových útvarů. Nejvíce účastníků kroužků bylo ve věkovém rozmezí 6-15 let, i přesto, že se toto číslo meziročně snížilo o 52 členů z 521 na 469. Překvapující je také vysoké číslo účastníků nad 26 let, i přesto, že se meziročně snížilo z 206 na 181 členů.

Tabulka 2: Počet účastníků zájmových útvarů a jejich věkové rozmezí

Školní rok	Celkový počet účastníků	Věkové rozmezí účastníků zájmových útvarů				
		do 6	6-15	16-18	19-26	nad 26
2013/2014	1292	364	521	100	101	206
2014/2015	1208	332	469	151	75	181

Zpracování: vlastní, zdroj: [2] [3]

V rámci pravidelné zájmové činnosti se děti účastní různých soutěží a turnajů, které jsou organizovány jak DDM Spirála, tak také jinými organizacemi. Nejvíce úspěšný je

kroužek žonglování Pyrotterra, který se v období roku 2014/2015 účastnil soutěže Česko-Slovensko má talent a následně i ve stejné soutěži ve Velké Británii (Britain's Got Talent), kde se velmi dobře umístil.

Úspěšná umístění zájmových útvarů ve školním roce 2014/2015:

- Liga ve florbalu pražských DDM – 5. místo – kroužek Florbal II.
- Británie má talent - semifinále - kroužek žonglování Pyrotterra
- MČR břišní tance – účast 2 tanečnic - kroužek Břišních tanečnic
- Orientální princezny tančí – účast dětí - kroužek Břišních tanečnic
- Mezinárodní keramická soutěž Den Země 2015 - Ostrava: 2. místo kolektiv dětí - keramické kroužky, 2. místo kategorie 4 - 1 dítě
- Populární vědecký web Nevšední svět - úspěšné umístění pěti autorek - kroužek Tvůrčí psaní
- Přehlídka amatérských divadel Prahy 8 - účast amatérského divadla Židle [3]

Mírný pokles počtu účastníků a nabízených kroužků je způsoben vzrůstající konkurencí, především v podobě volnočasových aktivit pořádaných Městskou částí Praha 8. Zvláště pak otevřením nových středisek pro předškolní děti. Také nabídka sportovních kroužků a volnočasových aktivit u všech základních a středních škol v lokalitě Praha 8 vzrůstá. DDM Spirála přijala opatření, pro stabilizaci počtu současných a nábor nových členů. Se svou nabídkou kroužků seznamuje účastníky u všech pořádaných akcí. Rovněž začala s výlepem plakátů vždy před začátkem školního roku a hlavně výrazně zvýšila svou aktivitu na internetu. Díky komunikaci na sociálních sítích se podařilo rozšířit povědomí o samotné organizaci a počet klientů se daří držet na přibližně stejné úrovni. [3]

- Příležitostné činnosti

Stejně jako u pravidelných aktivit se DDM Spirála snaží každý rok přidávat nové příležitostné aktivity. Nejvíce se zúčastňují příležitostných aktivit děti mladšího školního věku. U tohoto typu činností vždy probíhá přesně stanovený postup, a to: návrh, zpracování organizačního zajištění, schválení, realizace, hodnocení. Tento postup je velmi osvědčený, protože u opakujících se akcí (např. jednou ročně) slouží dokumenty z předcházející akce jako vzor při pořádání stejné akce v dalších obdobích.

Ve školním roce 2014/2015 pořádala organizace vlastní výtvarné, sportovní soutěže, kterých se účastnili jednotlivci i kolektivy škol. V roce 2014/2015 zaznamenala DDM Spirála potenciál růstu účastníků u akcí pořádaných pro rodiny.

Tabulka 3: Příležitostné aktivity a jejich účastníci

Příležitostné aktivity	Počet akcí 2013/2014	Počet akcí 2014/2015	Počet účastníků 2013/2014	Počet účastníků 2014/2015
Příležitostné akce pro účastníky do 26 let	145	155	8190	8796
Výukové programy pro účastníky do 26 let	12	21	237	385
Vzdělávání dospělých - odborné kurzy	4	5	60	112
Soutěže vlastní	12	16	713	594
Jiné - ostatní	0	0	0	0
Celkem akce bez soutěží	173	197	9200	9887

Zpracování: vlastní, zdroj: [2] [3]

Bez soutěží (soutěže MŠMT, Poprask) bylo zorganizováno ve školním roce 2014/2015 celkem 197 příležitostných akcí oproti 173 v roce předcházejícím (růst o 25 akcí), z nichž nejvíce jich bylo pořádáno pro 8796 účastníků do 26 let, což je nárůst o 606 účastníků ve srovnání s rokem předtím.

Mezi stěžejní, příležitostné aktivity DDM Spirála, které měli více než 100 návštěvníků ve školním roce 2014/2015 patří:

- Den odemčených dveří
- Co teď letí v domě dětí – propagační akce
- Osmičkové šlápoty
- Jarní pochod s překvapením
- Kdo si hraje, nezlobí
- Den dětí
- Propagační akce při otevření OC Krakov
- Vánoční a velikonoční dílny
- Kouzelný les

- Orientální princezny tančí
- Osmičkový festival [3]

U příležitostných aktivit DDM Spirála zaznamenává mírný nárůst účastníků při přibližně stejném počtu akcí. Tento trend se daří udržovat snahou o vlastní propagaci. Kladné ohlasy byly zaznamenány například na vydávání malých letáčků u obchodního centra Krakov, které upozorňovali na pořádání blížící se akce pro děti. Řada účastníků poté potvrdila, že se o akcích dozvěděla právě tímto způsobem. Díky příznivému vývoji v pořádání příležitostných činností se DDM Spirála zaměřuje především na vyšší úroveň při přípravě těchto akcí a kvalitu jejich provedení. V plánu na příští rok je žádost o grant na finančně náročnější aktivity.

- Spontánní činnosti

Spontánní činnosti probíhají především na zahradě a hřišti v areálu jednotlivých budov DDM Spirála. V rámci zahrady u budovy v Přemyslské ulici jsou dětem k dispozici prolézačky a lanovka, kde si mohou děti hrát. V téže zahradě se nachází altánek, ve kterém je k dispozici mobilní knihovna, která byla vytvořena ze starých skříněk. Obsahuje mnoho knih, které nejen, že se neztrácí, ale lidé do knihovny přinášejí nové knihy. Posezení v altánku využívá veřejnost všech věkových kategorií. Ve školním roce 2014/2015 byl celkový počet účastníků 4890. V roce 2013/2014, bylo číslo o 694 účastníků vyšší, což bylo způsobeno tím, že ke spontánním aktivitám byl využíván Klub Na Desce, který je v současné době používán v rámci pravidelných a příležitostných aktivit.

Tabulka 4: Spontánní aktivity a jejich účastníci

Spontánní aktivity	Počet zařízení 2013/2014	Počet zařízení 2014/2015	Počet účastníků 2013/2014	Počet účastníků 2014/2015
Volnočasový klub	1	0	406	0
Posilovna, nahrávací studio	0	0	0	0
Zahrada, hřiště	2	2	5178	4890
Celkem	3	2	5584	4890

Zpracování: vlastní, zdroj: [2] [3]

- Táborové činnosti

Ve školním roce 2014/2015 DDM Spirála pořádala celkem 14 výjezdových táborů s celkem 544 účastníky (v roce předcházejícím 17 táborů pro 524 dětí). Pokles zájmu je způsoben finanční náročností těchto akcí. Většina z nich byla uspořádána v České republice (Krkonoše, Doksy, Rožmitál pod Třemšínem, Ústecký kraj), některé také v zahraničí (Chorvatsko, Itálie, Španělsko, Rakousko). V případě zahraničních pobytů se jednalo především o pobyty u moře, lyžování a turistiku.

Organizace také nabízí příměstské tábory, které jsou pořádány v Praze a středních Čechách. Jsou určeny dětem v předškolním věku. Ve školním roce 2014/2015 se uspořádalo celkem 12 příměstských táborů, kterých se zúčastnilo 277 dětí (v roce 2013/2014 13 táborů s 289 dětmi).

Protože organizace zaznamenala snižující se zájem o finančně náročnější pobyty, přistoupila k pořádání víkendových akcí (akce do 4 dnů), které se konají v Praze a jejím blízkém okolí, aby se snížily náklady na dopravu. Tyto krátkodobé akce mají podobu různých soutěží, festivalů, koncertů, divadla a her. Celkem se ve školním roce 2014/2015 konalo 173 akcí tohoto typu, kterých se zúčastnilo celkem 9422 dětí. Ve srovnání s rokem 2013/2014 došlo k nárůstu o 25 akcí a 1155 účastníků.

Tabulka 5: Táborové aktivity a jejich účastníci

Druh akce	Počet akcí 2013/2014	Počet akcí 2014/2015	Počet účastníků 2013/2014	Počet účastníků 2014/2015
Výjezdový tábor	17	14	524	544
Příměstský tábor	13	12	289	277
Akce do 4 dnů	148	173	8267	9422
Celkem	178	199	9080	10243

Zpracování vlastní, zdroj: [2] [3]

4.4.4 Prostory a vybavení

DDM Spirála má pro svou zájmovou činnost k dispozici dvě budovy. Konkrétně v Kobylisích v ulici Přemyšlenská 1102/15 a v ulici Dolákova 537/26 v Bohnicích. Obě tyto budovy jsou oplocené a mají vlastní zahradu. Dříve fungovaly jako mateřské školky.

V obou objektech má DDM Spirála výhradní právo hospodaření. Protože organizace nemá k dispozici vlastní tělocvičnu pro organizování sportovních činností, využívá pronajaté tělocvičny v okolních školách.

Organizace má sídlo v budově v Přemyslské ulici 1102/15, Praha 8. Nachází se nedaleko zastávky autobusu Sídliště Kobylisy a metra Kobylisy. Proto mohou tento objekt navštěvovat i lidé z jiných částí hlavního města. V objektu se nachází dva divadelní sály, jeden s a druhý bez aparatury, dále pak učebna technických kroužků, hudebna, Klub Na Desce, venkovní hřiště a zázemí pro děti. Všechny tyto prostory lze pronajmout, ať už na hodinu nebo celý den. Ceny se liší podle toho, zda nájemce je nevýdělečný nebo podnikatelský subjekt. V tomto objektu bylo také k dispozici CPD (centrum pro předškolní děti) Šipka, které ale ukončilo svoji činnost na konci školního roku 2014/2015 vzhledem k nenaplnění kapacity. V budově se jsou také umístěny kanceláře pro pracovníky DDM Spirála.

Klub Na Desce je určen pro všechny zájemce bez rozdílu věku a pořádají se zde různé příležitostné akce. Nabízí různé typy deskových her, knihovnu, hlavolamy, šipky, fotbálek, kulečnick, playstation a další hry. Když je hezké počasí, je možné využít místo Klubu Na Desce venkovní hřiště. V Klubu jsou také pořádány narozeninové oslavy dětí, které mohou rodiče pro své ratolesti objednat. Každé první pondělí v měsíci se zde také konají setkání Klubu pro seniory, při nichž se hrají různé hry, pořádají se besedy nad kávou, zpívají písně, vykonávají různé řemeslné činnosti.

Budova v Dolákové ulici se nachází poblíž Psychiatrické léčebny Bohnice a autobusové zastávky Sídliště Bohnice. V domě se nachází velký taneční sál (96,25 m²) a malý taneční sál (57,75 m²), ateliér, dva přírodovědné sály, místnost pro přespání s kuchyňkou, CPD Pohoda a zázemí pro děti. I v tomto případě je možné jednotlivé místnosti pronajmout.

CPD Pohoda je k dispozici rodičům předškolních dětí, kteří si během dopoledne mohou zařizovat své záležitosti a CPD se mezitím postará o jejich děti. Do CPD jsou přijímány děti od tří let věku.

V roce 2012 byl veden soudní spor o služební byt v areálu v Dolákově ulici. Nájemnice bytu, důchodkyně, dostala výpověď z bytu od hlavního města Prahy, ale odvolala se. Na konci roku byl spor ukončen, protože nájemnice sama odstoupila od nájemní smlouvy a vystěhovala se. V bytě byla rozrostlá plíseň do metrové výšky a byl neobyvatelný. Organizace požádala zřizovatele o investiční příspěvek na rekonstrukci. Příspěvek úspěšně získala a rekonstrukce byla ukončena v květnu v roce 2013. Od té doby je byt plně k dispozici DDM Spirála. [2]

V letech 2012-2015 proběhla řada rekonstrukcí v obou budovách. Mezi nejzásadnější patřily opravy střech na obou domech. Proběhla celková rekonstrukce domu v Dolákově ulici včetně výměny oken a vymalování. V Přemyslenké ulici byla vyměněna podlaha a došlo také k vymalování jednotlivých místností. V obou budovách byl postupně vyměněn inventář (židle, stoly, skříně). Byl zakoupen služební automobil s přívěsem pro přepravu pomůcek na příležitostné akce, tábory a sportovní soutěže.

4.4.5 Personál

V DDM Spirála je nyní zaměstnáno celkem 24 pracovníků na hlavní pracovní poměr, kteří jsou zodpovědní především za vedení a organizaci jednotlivých kroužků. Dále také organizace spolupracuje s několika externími pracovníky. V rámci pracovního zařazení převažují pedagogičtí pracovníci nad THP (technicko-hospodářský pracovník). Nejvíce pedagogických pracovníků jsou ženy mezi 40-50 lety. (Tabulka 6)

Tabulka 6: Struktura pracovníků (k 31.8.2015)

Pracovní zařazení	Celkem fyzické osoby	Z toho muži	Ženy	Přepočtení pracovníci	Z toho do 30 let	Do 40	Do 50	Starší
Pedagog	17	3	14	17	3	5	6	3
THP	7	2	5	7	1	1	1	4
Dělník	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	24	5	19	24	4	6	7	7

Zpracování: vlastní, zdroj: [3]

Do února 2015 byl DDM Spirála veden ředitelkou Mgr. Janou Vajgrovou, která svůj pracovní poměr ukončila na základě vlastní žádosti. Do prozatímní vedoucí pozice

byla jmenována statutární zástupkyně Bc. Alena Rýgrová, které bylo svěřeno řízení organizace. Na místo ředitele DDM Spirála byl vypsán konkurz.

Na konci školního roku 2014/2015 byla propuštěna jedna zaměstnankyně CPD pro nadbytečnost a druhá rozvázala pracovní poměr dohodou. Další pracovníci CPD k 31.8.2015 nebyla prodloužena pracovní smlouva. Na její místo byla k 1.9.2015 přijata plně kvalifikovaná zaměstnankyně.

Ve školním roce 2014/2015 jedna pracovnice DDM Spirála úspěšně absolvovala bakalářské studium. Dva pracovníci pokračují v magisterském studiu na VŠ a jedna zaměstnankyně s úspěchem zakončila střední školu s pedagogickým zaměřením. Další pracovnice byla během školního roku přemístěna z pozice pedagoga na pozici THP z důvodu nedostatečné kvalifikace. Jedna ze dvou nejpočetnějších skupin zaměstnanců z hlediska dosaženého vzdělání jsou pracovníci, kteří získali vysokoškolský titul s pedagogickým zaměřením. Stejně velká skupina pracovníků dosáhla středního nebo vyššího odborného nepedagogického s navazujícím DPS (doplňující pedagogické studium). (viz Tabulka 7)

Tabulka 7: Pedagogická způsobilost DDM Spirála dle zákona č. 563/04 Sb.
(k 31.8.2015)

Dokončené vzdělání	Počet pedagogických pracovníků
VŠ ped.směru	5
VŠ neped + DPS	4
SŠ, VOŠ – ped.	2
SŠ, VOŠ – neped + DPS	5
Ostatní	1

Zpracování: vlastní, zdroj: [3]

4.4.6 Finance

Hlavní činnost DDM Spirála je zaměřena na poskytování zájmového vzdělávání a aktivity v oblasti volného času. Jelikož nebyl založen za účelem podnikání, není jeho prioritou vytváření zisku. Hospodaření DDM Spirála lze rozdělit na hlavní a doplňkovou činnost a správu vlastních fondů.

- Hlavní činnost

Tabulka 8: Hospodaření hlavní činnosti

Rok	2013	2014
Náklady (tis. Kč)	14738,8	17008,6
Výnosy (tis. Kč)	14738,5	17008,5
Rozdíl výnosů a nákladů (Kč)	-0,3	-0,1
Hospodářský výsledek	Ztráta 300 Kč	Ztráta 100 Kč

Zpracování: vlastní, zdroj: [4] [5]

(zaokrouhleno)

Provoz DDM Spirála je pokryt ze 3 zdrojů: z vlastních výnosů, ze státního rozpočtu a z finančních prostředků od zřizovatele. Organizaci se meziročně podařilo navýšit své celkové výnosy o 2 270 003 Kč. Na navýšení se podílely všechny 3 složky výnosů. Vzrostly vlastní výnosy z 3 976 543 Kč v roce 2013 na 4 537 325 Kč. Meziročně tak došlo k celkovému navýšení o 426 tis. Kč.

Tabulka 9: Vlastní výnosy

Rok	2013	2014
Výnosy - úplata za zájmové vzdělávání (tis.Kč)	1960	2095
Výnosy - ostatní (tis. Kč)	2017	2443
Celkem (tis. Kč)	3977	4537

Zpracování: vlastní, zdroj: [4] [5]

(zaokrouhleno)

Vlastní výnosy se skládají z tržeb za zájmové vzdělávání, která tvoří zhruba polovinu celkových tržeb z výnosů a ostatních výnosů. Za poskytnuté zájmové vzdělávání utržil DDM Spirála v roce 2014 částku 2 094 626 Kč. Ostatní výnosy ve výši 2 442 699 Kč zahrnují tržby z pořádaných akcí v rámci prodeje služeb.

Rovněž byla navýšena provozní dotace od zřizovatele Hlavního města Prahy z částky 3 595 000 Kč v roce 2013 na 4 791 000 Kč za rok 2014. Kromě výdajů na provoz DDM Spirála (například spotřeba energií a materiálů, cestovné) byly z této dotace zabezpečeny platy na pedagogy z CPD ve výši 560 000 Kč. Dále z této dotace byly uhrazeny prostředky na vyplacení odměn včetně zákonných odvodů pro pracovníky ve školství 279 000 Kč, z toho na platy 207 000 Kč a na odvody 72 000 Kč.

Vzrostly také účelové dotace od MŠMT z částky 6 739 00 Kč v roce 2013 na 7 238 000 Kč za rok 2014. Částka v roce 2014 byla vyčerpána beze zbytku a sloužila k pokrytí přímých nákladů (mzdové náklady za zaměstnance 4 518 000 Kč, ostatní osobní náklady OON 660 000 Kč a pojistné, FKSP, nemocenské a ostatní neinvestiční prostředky ONIV 2 060 000 Kč).

Celkově v letech 2013 a 2014 vykazovala organizace ztrátu v hlavní činnosti ve výši 300 Kč resp. 100 Kč. Vzhledem k výši ztráty a celkovému objemu výnosů lze říci, že se jednalo o zanedbatelnou ztrátu v obou letech a organizace hospodařila s vyrovnaným rozpočtem v hlavní činnosti. Výše zmiňované ztráty byla vždy pokryta ziskem z doplňkové činnosti.

Kromě pravidelných zdrojů financování se DDM Spirála získávat další dotace. Organizaci tak byla poskytnuta dotace na zvýšení platů pedagogických pracovníků ve výši 13 383 Kč (podle UZ 33051)¹ a druhá dotace na zvýšení platů pracovníků ve školství ve výši 21 891 Kč (podle UZ 33052)². DDM Spirála také čerpal dotaci od MŠMT a Ministerstva kultury na financování soutěží, přehlídek a dalších akcí ve výši 75 000 Kč resp. 30 000 Kč. Obě dotace byly plně využity. Následující 2 dotace byly získány na opravu a modernizaci prostorů a vybavení DDM Spirála. Na opravu střechy budovy v Přemyslské ulici a opravu komunikací v areálu zahrady Dolákova byl získán příspěvek ve výši 2 020 000 Kč. Na celkovou rekonstrukci budovy v Dolákově ulici byla poskytnuta dotace ve výši 2 411 700 Kč.

- Doplňková činnost

Kromě své hlavní činnosti provozuje DDM Spirála také doplňkovou činnost. V ní se především věnuje krátkodobému pronájmu prostor DDM Spirála v Dolákově nebo Přemyslské ulici a k pronájmu bytu svěřeného do užívání. Ceník pronájmů se liší dle toho, zda je nájemce nevýdělečný či podnikatelský subjekt. Krátkodobé nebo hodinové pronájmy se uskutečňují v dopoledních hodinách nebo o víkendech tak, aby nebyl narušen chod DDM Spirála. Náklady na doplňkovou činnost jsou zaměřeny na spotřebovávané

¹ UZ 33051 Rozvojový program pedagogických pracovníků RgŠ.

² UZ 33052 Zvýšení platů pracovníků regionálního školství

nákupy (spotřeba energie, materiál, drobný hmotný majetek), služby (úklid, praní prádla, opravy a udržování) a osobní náklady.

Tabulka 10: Financování doplňkové činnosti

Rok	2013	2014
Náklady celkem (v tis. Kč)	106	238
Výnosy celkem (v tis. Kč)	362	422
Hospodářský výsledek (v tis. Kč)	ZISK 256	ZISK 184

Zpracování: vlastní, zdroj: [4] [5]

(zaokrouhleno)

V letech 2013 a 2014 organizace vykazovala zisk z doplňkové činnosti 256 222 Kč respektive 184 410 Kč. Ze zisku z doplňkové činnosti byla financována ztráta hospodaření z hlavní činnosti a zbylé prostředky byly každým rokem rozděleny do rezervního fondu a fondu odměn.

- Fondy

Tabulka 11: Fondy

Rok	1.1.2014	1.1.2015
Rezervní fond (tis. Kč)	257	453
Fond odměn (tis. Kč)	292	271
Investiční fond (tis. Kč)	1064	1116
FKSP (tis. Kč)	65	70

Zpracování: vlastní, zdroj: [2] [3] [4] [5]

(zaokrouhleno)

Organizace má k dispozici několik vlastních fondů, jejichž prostředky může využívat v případech nedostatečného množství běžných prostředků. Rezervní fond slouží pro krytí běžných činností DDM Spirála. Fond odměn je využíván pro dofinancování platů pracovníků DDM Spirála, pokud účelová dotace od MŠMT není dost vysoká. Vykázaný zisk z doplňkové činnosti z roku 2014 byl rozdělen následovně: do fondu odměn 60 000 Kč a 124 013 Kč do fondu rezervního.

Fond FKSP (fond kulturních a společenských potřeb) DDM Spirála financuje ze státního rozpočtu, konkrétně částí účelové dotace od MŠMT. FKSP je dále založen na povinném měsíčním příspěvku zaměstnanců ve výši 1%, který je odečítán z jejich mezd. Prostředky na tomto fondu slouží k financování benefitů pro zaměstnance. Každý pracovník získá na 1 rok příspěvek 2 000 Kč, který může využít během roku k nejrůznějším aktivitám (rekreace rodinných příslušníků, masáže, sport a další). Částka

2 000 Kč je případně krácena podle počtu měsíců, které daný pracovník v daném pracovním poměru odpracoval. Je možné ji využít celou najednou nebo postupně. Záleží na uvážení jednotlivých zaměstnanců, jak chtějí s tímto benefitem naložit.

Investiční fond je založen na odpisech DDM Spirála za daný rok. V roce 2014 bylo čerpáno 549 000 Kč z investičního fondu za účelem nákupu služebního vozidla a byla také opravena podlaha v budově v Přemyslské ulici. Na dokrytí platů zaměstnanců bylo čerpáno 80 000 Kč z fondu odměn.

5. Zhodnocení výsledků

Praktická část bakalářské práce byla zaměřena na institucionální analýzu (podle Bronislawa Malinowského) DDM Spirála, jejímž cílem bylo zjistit, zda má instituce dostatek financí, aby mohla efektivně plnit své poslání v oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže.

DDM Spirála je provozován na základě §118 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, a zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a dalších vyhláškách a zákonech.

Hlavním posláním organizace je nabízet velmi širokou škálu aktivit, do kterých se mohou zapojit lidé různého věku. Všechny druhy aktivit mají za cíl především naučit děti novým poznatkům, pomáhají začleňovat se do kolektivu a navazovat nové sociální vazby, získávat nové zkušenosti a zužitkovávat talent nadaných dětí a mládeže. Organizace se také zaměřuje na rozšiřování a obměňování pravidelných aktivit, přičemž každý rok zavádí minimálně jednu novou.

Nabídka zájmového vzdělávání a volnočasových aktivit je velmi pestrá. DDM Spirála se zaměřuje především na pravidelné zájmové útvary, kterých nabízí celkem 102. Díky tomu, že se DDM Spirála se nachází v lokalitě, ve které vzrůstá nabídka volnočasových aktivit a zvyšuje se tak konkurence, musí i přes vyšší počet nabízených kurzů dbát na jejich nejvyšší možnou kvalitu. V nabídce kroužků převažují ty se sportovním a technickým zaměřením. Některé z těchto úvarů jsou velmi úspěšné na soutěžním poli a dosahují velmi vysoké kvality a kladných ohlasů. Organizace také pořádá příležitostné, spontánní a táborové aktivity.

Z hlediska prostorového a materiálního vybavení má DDM Spirála ke svojí činnosti dva objekty v Praze 8. První z nich v Přemyslenské ulici 1102/15 v Kobylisích, kde organizace sídlí a druhý v Dolákově ulici 537/26 v Bohnicích. Obě budovy mají vlastní

zahradu, hřiště, jsou oplocené a velmi moderně vybavené pro provozování volnočasových aktivit.

Ke 31.8.2015 pracovalo v DDM Spirála celkově 24 pracovníků na hlavní pracovní poměr. Organizace také spolupracuje s pečlivě vybranými externími pracovníky. DDM Spirála dbá na zvyšování kvalifikace a průběžné vzdělávání u svých zaměstnanců a tím se snaží zajistit jejich nejvyšší možnou odbornost. V pracovním kolektivu převládají pedagogické pracovnice ve věku 40-50 let.

Činnost DDM Spirála je financována Magistrátem hlavního města Prahy (MHMP), ze státního rozpočtu a z vlastních výnosů. Organizaci se v roce 2014 podařilo oproti minulému roku navýšit finanční prostředky, se kterými hospodařila. Obdržela celou řadu dotací, které byly velmi účelně a hospodárně využity. Po finanční stránce je organizace vedena velmi dobře, i přesto, že po dvou po sobě jdoucích letech vykazovala mírnou ztrátu v hlavní činnosti. Tato ztráta měla zanedbatelnou hodnotu a byla vždy pokryta ziskem z doplňkové činnosti. Zbytek tohoto zisku byl převeden do rezervního fondu a fondu odměn. Dále má organizace k dispozici fond kulturních a společenských potřeb a investiční fond, které průběžně financuje a v případě potřeby využívá.

Dům dětí a mládeže Praha 8 Spirála má k dispozici dostatečné množství finančních prostředků k zajištění chodu organizace a provozování volnočasových aktivit a díky tomu i k plnění svého poslání.

6. Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na volný čas a volnočasové aktivity mládeže a jejich nabídku v Domu dětí a mládeže Praha 8 Spirála. Volný čas je důležitou součástí života a jeho význam se neustále zvyšuje. Proto je důležité věnovat mu patřičnou pozornost, zvláště u dětí a mládeže. Poznatky v praktické části bakalářské práce byly vypracovány na základě teoretických východisek a charakteristik jednotlivých termínů vysvětlených v teoretické části této práce. Hlavním cílem této práce pak byla institucionální analýza DDM Praha 8 Spirála, která měla zodpovědět otázku, zda si vybraná organizace plní své povinnosti v oblasti financování volnočasových aktivit a zda má dostatek finančních prostředků k naplnění svého poslání.

V teoretické části byly vysvětleny základní pojmy, které souvisí s volným časem a jeho funkcemi. Jedna oblast teoretické části je věnována výchově a jejím vazbám na volný čas. Dále byly v teoretické části popsány a charakterizovány výchovně-vzdělávací aktivity dětí a mládeže spolu s organizacemi, které pro ně pro možnosti trávení volného času zajišťují, dále byly popsány ekonomické aspekty fungování těchto organizací a nakonec byly charakterizovány negativní jevy, které ovlivňují trávení volného času dětí a mládeže.

Praktická část se zaměřovala na činnost DDM Praha 8 Spirála a jeho institucionální analýzu podle Vědecké teorie kultury Bronislava Malinowského. V úvodu praktické části byla krátce vymezena lokalita, ve které se zkoumaná organizace nachází. Dále pokračovala vymezením a charakteristikou organizace v oblasti poslání, poskytovaných zájmových činností, personálu, prostorů a vybavení a nakonec jejím finančním hospodařením. DDM Spirála v lokalitě Prahy 8 hraje významnou roli v poskytování volnočasových aktivit. Nabízí široké spektrum pravidelných zájmových činností a kroužků. DDM Spirála se daří navyšovat objem finančních prostředků, se kterými hospodaří. A díky tomu se organizaci daří udržovat kvalitu pravidelných aktivit na vysoké úrovni a zároveň se zaměřuje na zvyšování úrovně příležitostných činností. Praktická část byla zakončena analýzou výsledků vycházejících z poskytnutých dat a je v ní zodpovězena základní otázka, kterou se tato bakalářská práce zabývala.

7. Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

- [1] ČÁP, J. *Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy*. Praha: ISV, 1996. ISBN 80-85866-15-3.
- [2] DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE PRAHA 8 SPIRÁLA. *Hodnotící zpráva DDM Praha 8 za školní rok 2013/2014*. Praha, 2014.
- [3] DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE PRAHA 8 SPIRÁLA. *Hodnotící zpráva DDM Praha 8 za školní rok 2014/2015*. Praha, 2015.
- [4] DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE PRAHA 8 SPIRÁLA. *Komentář k výsledku hospodaření za rok 2013*. Praha, 2014.
- [5] DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE PRAHA 8 SPIRÁLA. *Komentář k výsledku hospodaření za rok 2014*. Praha, 2015.
- [6] DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE PRAHA 8 SPIRÁLA. *Komentář k výsledku hospodaření za 1. pololetí 2015*. Praha, 2015.
- [7] DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE PRAHA 8 SPIRÁLA. *Školský vzdělávací program 2015-2020*. Praha, 2015.
- [8] HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. *Pedagogické ovlivňování volného času*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-473-1.
- [9] HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.
- [10] MALINOWSKI, B. *Vědecká teorie kultury*. Brno : Krajské kulturně osvětové středisko, 1968.
- [11] PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2014. ISBN 978-80-7290-666-6.

Internetové zdroje

- [12] *Dům dětí a mládeže – Spirála*. [online]. 5.11.2015 [cit. 2015-11-05]. Dostupné z: <http://www.ddmpraha8.cz/index.php?page=o-nas&part=ddm>
- [13] MČ Praha 8. *Základní informace o Praze 8 – Základní informace o Praze 8*. [online]. © 2012–2015 [cit. 2015-11-05]. Dostupné z: <http://praha8.cz/Zakladni-informace-o-Praze-8.html>

[14] MČ Praha 8. *Základní informace o Praze 8 – Počet obyvatel*. [online]. © 2012–2015 [cit. 2015-11-05]. Dostupné z: <http://praha8.cz/Pocet-obyvatel.html>

[15] Vyhlášky, MŠMT ČR. [online]. © 2013 – 2015 MŠMT [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlasky>

[16] Zákony, MŠMT ČR. [online]. © 2013 – 2015 MŠMT [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/zakony>

[17] Zákon č. 218/2000 Sb. – o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) – Informace o předpisu. *Portál veřejné správy*. [online]. 2015 © Ministerstvo vnitra [cit. 2015-11-29]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=49515&nr=218~2F2000&rpp=15#local-content>

8. Seznam tabulek

Tabulka 1: Pravidelná zájmová činnost

Tabulka 2: Počet účastníků zájmových útvarů a jejich věkové rozmezí

Tabulka 3: Příležitostné aktivity a jejich účastníci

Tabulka 4: Spontánní aktivity a jejich účastníci

Tabulka 5: Táborové aktivity a jejich účastníci

Tabulka 6: Struktura pracovníků (k 31.8.2015)

Tabulka 7: Pedagogická způsobilost DDM Spirála dle zákona č. 563/04 Sb. (k 31.8.2015)

Tabulka 8: Hospodaření hlavní činnosti

Tabulka 9: Vlastní výnosy

Tabulka 10: Financování doplňkové činnosti

Tabulka 11: Fondy

9. Přílohy

Příloha 1 : Pravidelná zájmová činnost - přehled kroužků (část 1)

Obor zájmových útvarů	školní rok	
	2013/2014	2014/2015
Hudební	Kytara I. Kytara II. Kytara III. Kytara IV. Klavír muzikant Klavírní školička Klavír + keyboard I. Klavír + keyboard II. Flétna Klavír Zpěv	Kytara I. Kytara II. Kytara III. Kytara IV. Klavír muzikant Klavírní školička Klavír I. Klavír II. Zpěv Flétna I. Flétna II. Keyboard
Výtvarné a rukodělné	Ježkoviny Kořičiny Korálek Kresba Malba Pastelka Tečky Čárky Výtvarka s keramikou	Tečky Výtvarka s keramikou Barvička Ježkoviny Pastelka Kresba Malba Korálek Pramínek Poupata
Keramika	Keramika pondělí Keramika úterý Keramika středa I. Keramika středa II. Keramika čtvrtek Keramika dospělí	Keramika pondělí Keramika úterý Keramika dospělí Keramika středa I. Keramika středa II. Keramika čtvrtek
Dramatická výchova	Dramatáček Rolnička Přemýšlata I. Přemýšlata II. Amatérské divadlo Longformy Stře.L.I. K.O.P.R. Maskart	Hraní RPG Dramatáček Rolnička Přemýšlata I. Dramatický soubor Spire Amatérské divadlo Židle Stře.L.I. K.O.P.R.
Vzdělávací	Tvůrčí psaní I. Tvůrčí psaní II. Mystika a mytologie	Tvůrčí psaní I. Tvůrčí psaní II. Mystika a mytologie Deskovky Klub seniorů Environmentální výchova I. Environmentální výchova II. Environmentální výchova III. Environmentální výchova IV. Environmentální výchova V. Environmentální výchova VI. Environmentální výchova VII. Homo Ludens Komunikace v praxi I. Komunikace v praxi II.
Přírodověda	Environmentalistika I. Environmentalistika II. Environmentalistika III. Environmentalistika IV. Environmentalistika V. Environmentalistika VI. Environmentalistika VII. Environmentalistika VII. Environmentalistika IX. Environmentalistika X.	-
Foto-video	Filmová Osmička Digitální fotografie	Digitální fotografie Filmová Osmička I. Filmová osmička II.

Příloha 2 : Pravidelná zájmová činnost - přehled kroužků (část 2)

Obor zájmových útvarů	školní rok	
	2013/2014	2014/2015
Technika	Elektrokroužek Letečtí modeláři I. Letečtí modeláři II. Kutil I. Kutil II.	Elektrokroužek Letečtí modeláři Kutil I. Kutil II. Věda není nuda I. Věda není nuda II. Kutil III.
Taneční	Břišní tance začátečnice Břišní tance středně pokročilé Břišní tance pokročilé Břišní tance ženy Pop balet Tancování Žonglování I. Žonglování II.	Břišní tance středně pokročilé Hatha joga I. Taichi děti I. Taichi dospělí I. Taichi děti II. Taichi děti III. Tanečněpohybové hry Dance aerobik I. Dance aerobik II. Hatha joga II. Žonglování Taneční joga
Sportovní	Aerobic I. Aerobic II. Basketbal I. Basketbal II. Basketbal III. Cvičení na balonech Cvičení rodičů s dětmi I. Cvičení rodičů s dětmi II. Cvičení pro seniory I. Cvičení pro seniory II. Cyklistika Florbal I. Florbal II. Florbal dospělí I. Florbal dospělí II. Fotbal I. Fotbal II. Fotbal IV. Plavání mini I. Plavání mini II. Pohybové hry I. Pohybové hry II. Pohybové hry III. Lukostřelba I. Lukostřelba II. Lukostřelba III. Míčové hry I. Míčové hry II. Power joga Rehabilitační cvičení I. Rehabilitační cvičení II. Plavání Sportovní hry I. Sportovní hry II. Taichi Volejbal I. Volejbal II. Volejbal II. Volejbal III.	Cvičení na balonech Cvičení pro rodiče s dětmi Cvičení pro seniory Rehabilitační cvičení Cyklistika Florbal I. Florbal II. Florbal dospělí Fotbal I. Fotbal II. Fotbal III. Fotbal IV. Lukostřelba I. Lukostřelba II. Lukostřelba III. Plavání I. Pohybové hry Power joga Ranní cvičení - dospělí Sportovní hry I. Sportovní hry II. Volejbal dívky Zdravá záda děti Zdravá záda dospělí Lukostřelba IV. Sebeobrana
Turistika	Za keškami	Za keškami
CPD	CPD Šipka CPD Pohoda	CPD Šipka CPD Pohoda
Ostatní	Klub seniorů Deskové hry Hraní RPG Pramínek I. Pramínek II. Poupata	-

Zdroj: Hodnotící zpráva DDM Praha 8 za školní rok 2013/2014., Hodnotící zpráva DDM Praha 8 za školní rok 2014/2015.

Příloha 3: Strašidlácká stezka 23.10.2015

Zdroj: internetové stránky DDM Praha 8 Spirála

Příloha 4 Florbal 10.11.2015

Zdroj: internetové stránky DDM Praha 8 Spirála

Příloha 5: Logo DDM Praha 8 Spirála

Spirála
DDM Praha 8

Zdroj: internetové stránky DDM Praha 8 Spirála

Příloha 6: Nabídka akcí DDM Praha 8 Spirála na listopad a prosinec 2015

SPIRÁLA SPIRÁLA SPIRÁLA

VŠEZNÁLEK CESTOVATEL
AFRIKA II - rovník

Zábavné odpoledne plné her, zpěvu, zajímavostí a tvoření při cestování po rovníkové Africe.

Čtvrtek 10. 12. 2015
Pro děti 6–7 let
Cena: 50 Kč
Budova v Dolákové ul., Přírodověda
15:30–17:30 hod.
Info a rezervace: Renata Borovičková, 233 553 790
borovickova@ddmpraha8.cz

Dům dětí a mládeže Praha 8 - Spirála
Budova Kobylky: Přemyslská 1102, Praha 8,
tel. 284 680 230
Budova Bohovce: Dobřívka 537, Praha 8,
tel. 233 552 101

SPIRÁLA SPIRÁLA SPIRÁLA

ANDĚLÍČEK TONIČEK

předvánoční pohádka
v podání souboru
Buchty a loutky

pondělí 14.12.2015 od 17 hod.
Divadelní sál v Přemyslské

Co všechno se může stát malému andělíčkovi Toničkovi, když ho svatý Petr pošle zvěstovat narození Ježíška? Musí cestou dávat pozor na dráty vysokého napětí, letadla a hlavně na čerta. A když se malý Toniček tak trochu ztratí, tak je to opravdu dobrodružství.

Vhodné pro děti od 3 let, pohádka trvá 50 min. bez přestávk.

**Cena: děti 60 Kč
dospělí 100 Kč**

Rezervace místa nutná přes clientské centrum
na: www.spiralapraha8.cz
Info: Martina Ježková, jezkova@ddmpraha8.cz, 734 257 340

Dům dětí a mládeže Praha 8 - Spirála
Budova Kobylky: Přemyslská 1102, Praha 8,
tel. 284 680 230
Budova Bohovce: Dobřívka 537, Praha 8,
tel. 233 552 101

SPIRÁLA SPIRÁLA SPIRÁLA

TAICHI

PRO SENIORY
24. listopadu 2015

Staré čínské cvičení pro každého bez rozdílu věku. Pomáhá načerpat energii, správně dýchat, relaxovat, posilovat imunitu a překonat bolesti zad i únavu. Cvičení je vhodné i pro handicapované.

9:00 – 10:15 hodin
budova Přemyslská, Divadelní sál
ZDARMA
Informace: Stanislava Tupá, tupa@ddmpraha8.cz,
tel.č.: 733 116 083, www.spiralapraha8.cz

Dům dětí a mládeže Praha 8 - Spirála
Budova Kobylky: Přemyslská 1102, Praha 8,
tel. 284 680 230
Budova Bohovce: Dobřívka 537, Praha 8,
tel. 233 552 101

SPIRÁLA SPIRÁLA SPIRÁLA

Jóga – seminář
s Monikou Šeborovou

Jógový seminář na zklidnění před vánočními shony.
Seminář je určen pro všechny ve věku 18-99 let.
wellbeing

relaxation
balance
concentration
strength
flexibility
meditation

28.11.2015
9:00-12:00 hodin
Studio – Přemyslská 1102/15
cena: 100 Kč
Info: motlova@ddmpraha8.cz
Tel: 233 553 790

Dům dětí a mládeže Praha 8 - Spirála
Budova Kobylky: Přemyslská 1102, Praha 8,
tel. 284 680 230
Budova Bohovce: Dobřívka 537, Praha 8,
tel. 233 552 101

Zdroj: webové stránky DDM Praha 8 Spirála, informační letáky DDM Praha 8 Spirála